

**ДО АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА**

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО“, ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
3.6. ПРАВО, ОБЛАСТ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ
И ПРАВНИ НАУКИ В ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА ЮГОЗАПАДНИЯ
УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за извършената проверка по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Международно частно право“, от професионално направление 3.6. „Право“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ „Неофит Рилски“).

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на професионално направление.

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 13/13.05.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 27/11.11.2021 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 8/27.03.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 16/19.06.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Експертната група е в състав:

1. проф. д-р Ганета Минкова, СУ „Св. Климент Охридски“, ИДП на БАН, БСУ – ръководител;
 2. доц. д-р Димитър Деков – ПУ „Паисий Хилендарски“;
 3. Ангелина Богданова – докторант, Русенски университет „Ангел Кънчев“.
- Наблюдаващ процедурата член на ПК: доц. д-р Екатерина Салкова.

Съгласно чл. 79а, ал. 2 на Закона за висшето образование (ЗВО), искането за акредитиране на докторска програма по „Международно частно право“ (МЧП) е законосъобразно, предвид дадените оценки от Акредитационния съвет на НАОА при последната институционална акредитация на ЮЗУ (9.30, дадена на 20.09.2018 г. за срок от шест години) и при програмната акредитация на специалност от регулираните професии „Право“ (9,13, дадена на 07.11.2019 г. за срок от шест години).

Към момента в ЮЗУ има акредитирани 13 докторски програми в професионално направление 3.6 Право: „Административно право и административен процес“, „Гражданско и семейно право“, „Трудово право и обществено осигуряване“, „Застрахователно право“, „Финансово право“, „Теория на държавата и правото. Политически и правни учения“, „Римско право“, „Нотариално право“, „Конституционно право“, „Международно право и международни отношения“, „Наказателно право“, „Наказателен процес“, и „Право на Европейския съюз“.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Към момента няма акредитация за обучение в докторска програма по МЧП, във връзка с предходно искане за акредитация по същата докторска програма е отказано акредитирането ѝ.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма
По 1.1.1.

Дейността по обучение в докторски програми е обект на системно наблюдение, контрол и оценка, в съответствие с цялостната Политика по качеството на ЮЗУ и Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието (УСООКО), която е изградена и функционира в съответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001:2015.

Политиката по качеството е разработена в съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015, стандартите и препоръките за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование ESG 2015.

Обект на наблюдение и оценяване във връзка с поддържане и усъвършенстване на качеството на обучението са: учебният процес; преподавателският състав; практическото обучение на докторантите; материално-техническата и информационната осигуреност на обучението; възможностите за включване на докторантите в научноизследователска дейност и тяхната успешна професионална реализация, след отчисляване и желана защита.

За наблюдаване на системата за оценяване и поддържане на качеството във висшето училище се провеждат необходимите вътрешни и външни одити.

Управлението на качеството е тясно свързано с периодичната атестация на преподавателския състав. Атестирането се извършва от назначена от ректора комисия, която прилага критерии за атестиране, уредени в Правилника за атестиране на академичния състав.

По 1.1.2.

Целите на обучението на докторантите в докторска програма „МЧП“ в професионално направление 3. Право са насочени към: задълбочаване научноизследователската подготовка и преподавателска дейност; повишаване на фундаменталната и специализирана професионална компетентност в сферата на публичното право; подготовка на висококвалифицирани кадри с опит в областта; усъвършенстване на езиковата подготовка по избран чужд език. Основните **цели** и **задачи** на обучението в докторската програма са пряко свързани с вътрешните мотиви и желанията на докторантите.

По 1.1.3.

Според доклада самооценка, обучението на докторантите ще се провежда последователно и контролирано, като се спазват следните *принципи*: интердисциплинарност на фундаменталната теоретична подготовка; многообразие на образователните профили, което позволява гъвкавост и индивидуализация на академичното развитие на докторантите; отворен характер на учебното съдържание в съответствие с динамиката в развитието на научната област и темата на дисертационното изследване; практическата насоченост на научните изследвания; прилагане на иновативни образователни подходи, въвеждане на интерактивни и интернет-базирани методи на обучение.

По 1.1.4.

Залегналите в ЗВО и приложимото законодателство академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация са възприети и намират проявление в работата на Комисията по етика на научните изследвания (КЕНИ) към ЮЗУ „Неофит Рилски“. Основна цел на КЕНИ е повишаване на качеството на научната продукция на преподавателите, докторантите и студентите от университета чрез яснота, прозрачност и достъпност на получените научни данни и резултати, начините и методите за тяхното получаване, източниците на финансиране, недопускане на конфликти на интереси, кражба на данни, нарушаване на авторски права и плагиатство.

Съставът на Комисията по етика на научните изследвания е определен с решение на Академичния съвет по Протокол № 26/07.02.2018 г., изменен с решение по Протокол № 39/19.06.2019 г.

Не са представени данни за документирани процедури за предотвратяване и санкциониране на нарушаване на авторски права и плагиатство.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 1:

1. ЮЗУ има политика за осигуряване на качеството, която се оповестява публично и е част от стратегическото управление на институцията;
2. Обучението на докторанти по докторска програма „Международно частно право“ е в унисон с мисията, стратегията, целите и основните приоритети на висшето училище, като е съобразено с действащото в страната законодателство.
3. Висшето училище изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.
4. Създадена е Комисия по етика на научните изследвания, чрез дейността на която се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация, нарушение на авторски права и плагиатство.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на висококвалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

По 2.1.1.

Представеният набор от документи за предлаганата докторска програма включва цели на програмата, описание на получаваната квалификация и на професионалните компетенции, получавани след защита на дисертационен труд в областта на МЧП. Учебната документация по ДП „МЧП“ съдържа ясно формулирани очаквани резултати, като обхваща общотеоретична, практическа и специализирана подготовка на обучаваните докторанти. Квалификационната характеристика на докторската програма представя областта и обхвата на знанията, уменията и компетентностите, които докторантите получават в процеса на обучение.

Докторската програма по МЧП предвижда обучение по редица задължителни и избираеми дисциплини в учебния план: Международно частно право, Гражданско процесуално право, Обща теория на Гражданското право, Семейно и наследствено право, Право на Европейския съюз, Сравнително Гражданско и Търговско право, и Облигационно право.

По 2.1.2.

Проверяваната институция заявява, че при периодичното обновяване на документацията ще се отчитат както промените в нормативната уредба, така и мнението на обучаващи се и на специалисти от практиката.

По 2.1.3.

Учебната документация за ДП „МЧП“ включва Учебна програма, Квалификационна характеристика и Общ учебен план, въз основа на който се разработват индивидуалните учебни планове на докторантите.

Индивидуалният учебен план на докторанта се разработва въз основа на Общия учебен план на докторската програма и е съобразен с научноизследователския профил на конкретния дисертационен проект. Той се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се и се приема на катедрен съвет и се утвърждава от Факултетния съвет. Индивидуалният учебен план съдържа: темата на дисертационния труд; разпределението на всички дейности по години; изпитите и сроковете за полагането им; посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви; педагогическа или друга академична дейност; етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

Докторантът представя тримесечен (за докторантите в редовна форма на обучение) и годишен отчет, в който се отчитат образователната, научноизследователската и преподавателската дейност.

Осигурена е и публична информация относно документите, които кандидат-докторантите следва да подадат, както и за необходимите документи по време на обучението им за придобиване на ОНС „Доктор”. Правно-историческият факултет поддържа актуална информация относно акредитираните докторски програми, включваща кратка анотация на докторската програма, компетенциите на завършилите я докторанти, учебния план на докторската програма със задължителните, избираемите и факултативните дисциплини, както и формата на оценяване на докторантите и изискванията за тяхното дипломиране.

По 2.1.4.

Няма данни за проведени проучвания сред работодателите, но въз основа на информацията, която преподавателите получават при личните си и професионални контакти с потребителите на кадри, е обоснована нуждата от висококвалифицирани изследователи в областта на МЧП.

По 2.1.5.

Направена е съпоставка с аналогични докторски програми. В доклада-самооценка се отбелязва, че обучение в ДП по МЧП се предлага във водещи университети в Европа като The University of Leiden, University of Cambridge, Maastricht University; University of Amsterdam и др., а акредитация за обучение в същата докторска програма имат три висши училища и един институт в България: Софийският университет „Св. Климент Охридски“; Университетът за национално и световно стопанство, Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ и Институтът за държавата и правото при БАН. Образователната мобилност на докторантите в други университети в България и чужбина е възможна, посредством участието им в съвместни научно-изследователски проекти и международни научни форуми.

По 2.1.6.

Наблюдението, контролът и оценката на състоянието на документацията за докторските програми се извършват от отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ съобразно вътрешно-университетската система за управление на качеството на обучение, като се прилагат: Процедура ПР 1-09 „Управление на процесите за одобряване, наблюдение и обновяване на учебни планове и програми“; Работна инструкция РИ 1-09-01 „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“, която се прилага за трите квалификационни степени „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“; Работна инструкция РИ 1-09-02 „Изисквания към документацията представена в отдел “Оценяване и поддържане на качеството” за утвърждаване на нова или обновена програма“; Процедура ПР 1-07 „Управление на процесите на оценяване” и Работна инструкция РИ 1-07-01 „Изисквания за оценяване на качеството на обучението в специалности /програми/, приложима за трите квалификационни степени „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 2:

- ЮЗУ и ПИФ са изградили и прилагат процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторски програми;
- Изготвени са документи за всяка предлагана от институцията докторска програма, включващи: цели на програмата, описание на получаваната квалификация, описание на получаваните в резултат на обучението професионални компетенции;
- Квалификацията, която се очаква да бъде получена в резултат от програмата, е ясно определена и оповестена, като се отнася до точното ниво в националната квалификационна рамка за висше образование, и съответно в квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование;
- При проверката от ЕГ е установено, че въпреки заявеното на стр. 32 от Доклада-самооценка, не са представени достатъчно данни за степента на заинтересованост на работодателите.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания както и подготовката на дисертационния труд.

По 3.1.1.

Обучението на всеки докторант се осъществява по индивидуален учебен план (ИУП) с разпределени по години образователните дейности, включващи общотeorетична, специализирана и практическа подготовка. Като задължителни дисциплини в общия учебен план са включени Международно частно право и дисциплина в зависимост от тематиката на дисертационния труд (Обща теория на гражданското право, Семейно и наследствено право или Гражданско процесуално право). В колективни форми е предвидено обучение по Подготовка и управление на проекти и по Английски език. В плана се предвижда и обучение по две избираеми дисциплини. Не е включено обучение по методика и методология на правните изследвания.

По 3.1.2.

Научният ръководител осъществява системен контрол върху изпълнението на заложените в ИУП дейности, като при необходимост осигурява консултации с други специалисти от ПИФ.

По 3.1.3.

Докторантите ежегодно представят отчет за изпълнението на ИУП и за постигнатите научни резултати. Въз основа на представения отчет и на писмено мнение на научния ръководител катедреният съвет предлага на Факултетния съвет атестиране на докторанта (чл. 31 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“). Съветът на катедра „Гражданскоправни науки“ приема: становище за изпълнението на индивидуалния план и оценка на дейността на докторанта; предложение за атестация на докторантите; предложение за конкретизация на индивидуалния план; препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

В края на всяко тримесечие редовните докторанти представят пред декана на ПИФ и доклад за изпълнението на ИУП, към който се прилагат: отчет за работата, извършена по дисертационния труд и ИУП, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал, и отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на катедрата. Деканът представя доклад до ректора на университета за изпълнението от страна на редовните докторанти на изискванията по чл. 28, ал. 3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Веднъж годишно Комисията по качество проверява протоколите на Катедреният съвет, в които се разглежда качеството на обучение на докторантите.

По 3.1.4.

В чл. 30 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е регламентиран редът за полагане на изпити от докторантите. Изпитната процедура протича в съответствие с предварително обявения в учебната програма формат, като се отчитат както демонстрираните в хода на изпита знания, така и изпълнението на самостоятелната докторантска работа.

Успешна форма за оценка научните постижения на докторантите е възможността да представят резултатите от своя изследователски труд, чрез участие в организирани научни конференции, постоянни научни семинари и други.

По 3.1.5.

Приети са Вътрешни правила за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти, съгласно които те могат да подават сигнали и жалби по въпроси, свързани с качеството на обучение или с действие/бездействие на отделни звена на университета или на отделни членове на колектива му. Регламентирана е процедура за разглеждане на допустимостта и основателността на предявените сигнали и жалби, както и за обжалване на решението при неудовлетвореност от отговора по жалбата.

Комисията по етика на научните изследвания (КЕНИ) е приела Етични принципи, в които са формулирани основните положения за научноизследователската и преподавателска дейност и конкретни правила за научните изследвания и преподаване, както и процедури за решаване на възникнали етични конфликти.

При проверките на докторантските разработки, освен традиционните възможности на търсачките (Google, Yahoo, Bing, Rambler, Яндекс) и специализираните онлайн-бази данни „Google Science” и „Academia.edu” от академичния състав се използва и специализиран софтуер като Advengo Plagiatus, Desctop Plagiarism Checker, AntiPlagiarist, Viper, TurnItIn и други.

В доклада самооценка се изтъква, че през акредитационния период КЕНИ не е разглеждала жалби, свързани с нарушаване на етичните принципи от преподаватели, докторанти или студенти от професионалното направление.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 3:

- *Подготовката на докторантите се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма;*
- *Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план;*
- *Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като периодично отчитат пред обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност;*
- *Висшето училище използва ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите;*
- *Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти;*
- *В общия учебен план не е включено обучение по методика и методология и правните изследвания.*

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

По 4.1.1.

Процедурата по прием и зачисляване на докторанти - български граждани, е уредена детайлно в разпоредбите на чл. 7-18 от ВПРАСЮЗУ. През м. ноември 2018 г., с решение на Академичния съвет на ЮЗУ, във ВПРАСЮЗУ са включени допълнителни разпоредби, разширяващи възможностите за обучение по акредитираните докторски програми. Съгласно чл. 6а от ВПРАСЮЗУ, университетът извършва **обучение срещу заплащане** по ОНС „Доктор” по специалности, получили оценка „Много добър” при последната акредитация. От това право се ползват лицата, които имат среден успех не по-малко от „Много добър (4.50)” от конкурсните изпити за докторанти.

В съответствие с чл. 6б от ВПРАСЮЗУ, ОНС „Доктор“ може да се придобива и **в условия на съвместно ръководство от български научен ръководител в университета и чуждестранен научен ръководител** от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в ОНС „Доктор“ или съответстващата степен, при

условия и по реда на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагането му и ВПРАСЮЗУ. Образователната и научна степен „Доктор“ се придобива при условията на **сключен рамков договор за съвместно ръководство за обучение** между ЮЗУ „Неофит Рилски“ и чуждестранно висше училище или научна организация, при спазване на нормативните уредби на договарящите страни. При успешно завършване на обучението, ЮЗУ и чуждестранното висше училище или научна организация издават обща диплома за ОНС „Доктор“ или отделни дипломи с отбелязване на съвместното ръководство.

По 4.1.2.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ е приел *Вътрешни правила за условията и реда за изразходване на целевата държавна субсидия за научна дейност и за организация и участие в научни прояви.*

Докторанти от акредитираните докторски програми в професионално направление 3.6. Право, зачислени към катедра „Гражданскоправни науки“ на Правно-историческия факултет, са участвали във вътрешно финансирани **научноизследователски проекти.**

По 4.1.3.

Сред основните приоритети на *Стратегията за развитие на Правно-историческия факултет* е стимулирането на мобилността на студентите, докторантите и преподавателите. Реализирането на тази цел се осъществява посредством активното участие в програми за мобилност, най-вече в рамките на програма „Еразъм+“, която обхваща държавите членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Турция. Програма „Еразъм +“ създава условия за увеличаване броя на чуждестранните преподаватели и студенти (входяща мобилност), както и за засилване на сътрудничеството с катедри и факултети от партниращи университети. На докторантите е осигурена възможност за мобилност в други висши училища и научни организации в чужбина, както и участие в национални и международни форуми.

Правно-историческият факултет е развил партньорства с единадесет университета по програма Мобилност, осигуряващи обучение по специалността ПРАВО.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ осигурява възможност за обмен на докторанти и преподаватели чрез *договорите за междуинституционално сътрудничество* с други висши училища и институции в чужбина.

Сключването на международни договори за сътрудничество се извършва *на две нива - институционално и факултетско.* Правилата за задгранични командировки са регламентирани с Решение на Академичния съвет на ЮЗУ от 19.05.2008 г. и последващо Решение на Ректорски съвет на ЮЗУ от 19.06.2008 г. Правилата са съобразени със целите, заложи в *Стратегията за международно сътрудничество на ЮЗУ „Неофит Рилски“.* Пътуванията в чужбина се осъществяват предимно с цел участия в национални и международни научни форуми или международна програма или в изпълнение на договорни задължения.

За периода 2015-2020 г. 16 докторанти към катедра „Гражданскоправни науки“ са участвали общо в **64 научни събития** с разнообразна тематика в страната и чужбина - конференции, научни сесии, кръгли маси, обществени дискусии, семинари. За периода 2020-2022 г. е представена допълнителна информация за участие на още 8 докторанта в научни форуми.

По 4.1.4.

Цялостното административно обслужване във връзка с докторантското обучение се осъществява съвместно от *отдел „Академично и научно развитие“* на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и секретарят на първичното звено, към което е зачислен докторантът. За докторската програма по МЧП това е административният секретар на катедра „Гражданскоправни науки“.

Професионалната реализация на защитилите ОНС „доктор“ докторанти се проследява от *Център „Кариерно развитие“* и клуб „Алумни“ към ЮЗУ „Неофит Рилски“. С цел установяване степента на удовлетвореност от обучението и успешната реализация на

докторантите, Центърът за кариерно развитие е разработил и използва *Анкетна карта за реализация на докторанти*. Анкетното проучване се провежда по електронен път, като се анализират и обобщават отговорите на защитилите ОНС „доктор“ по 21 въпроса, свързани с процеса на подготовката им в съответната докторска програма.

В катедра „Гражданскоправни науки“ през последните пет години са обучавани 22 докторанти, от които **в редовна форма на обучение - 15 докторанти, в задочна форма - 4 докторанти и на самостоятелна подготовка - 3 докторанти** а броят на защитилите е 12, от тях **8 докторанти** са продължили академичната си кариера като преподаватели в Правно-историческия факултет и/или в други висши училища в страната. Допълнително е представена информация, че за периода 2020-2022 г. в катедрата са приети за обучение още **4 докторанта** в редовна форма на обучение и **един** - в задочна форма. През същия период на трима докторанти от катедрата е присъдена образователната и научна степен „доктор“.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 4:

- *В ЮЗУ „Неофит Рилски“ е изградена структура и са разработени вътрешно нормативни документи за функционирането на системата за обучение на докторанти от приема им до и след тяхното дипломиране;*
- *На докторантите в докторска програма „Международно частно право“ са осигурени възможности за участие в проекти и научни форуми на университетско и национално равнище;*
- *Създадена е административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти.*

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

По 5.1.1.

Катедра „Гражданскоправни науки“ на Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с необходимия академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация е в областта на гражданскоправните науки, като широкоспектърният профил на специалистите, членове на катедрата, позволява да се извърши обучение и по докторската програма „Международно частно право“.

Броят на хабилитираните преподаватели, чиято квалификация е в областта на гражданскоправните науки, е 9. От тях на първи ОТД в друго висше училище са 4, единият от които е хабилитираният в областта на акредитираната докторска програма по МЧП (представена е декларация от доц. д-р Ана Джумалиева, която е на първи ОТД във ВСУ, че ще участва в акредитацията на ЮЗУ). Един от останалите хабилитираните преподаватели (на първи ОТД в ЮЗУ) е на възраст 70 г. Няма нехабилитиран преподавател в областта на акредитираната докторска програма – МЧП.

По 5.1.2.

От приложената информация е видно, че преподавателят по МЧП на втори ОТД, който е декларирал, че участва в акредитацията – доц. Джумалиева в периода 2015-2020 г. има **19 публикации (една монография, 18 доклада от конференции, 3 от които в съавторство** (трите са представени на две конференции, но са с идентични заглавия)). Представени са данни и за редакция на четири сборника с практическо значение, съставени по проекти. Сред публикациите в поредността за 2016 г. са посочени и три под печат, но липсват библиографски данни и информация дали са публикувани в периода след това. Голяма част от описаните публикации не са съпроводени с необходимото библиографско описание. Не са представени данни за цитиранията. Поради липсата на данни за доц. Джумалиева в *Академичната информационна система* е невъзможно да бъде направен извод относно цитиранията на нейните постижения.

По 5.1.3.

Академичният състав на Правно-историческия факултет участват активно в организирането и провеждането на научни форуми. Правно-историческият факултет поддържа добри партньорски отношения както с български, така и с чуждестранни висши училища, измежду които: Държавен университет „Академик Е. А. Букетов“ в гр. Караганда, Република Казахстан; Московски държавен юридически университет "О.Е.Кутафин"; Московски държавен университет "Ломоносов"; Тракийски университет „Демокрит“ - Комотини, Гърция; Академия на сухопътните войски "Николае Балческу" - гр. Сибиу, Република Румъния; Академията по Европейско право - Трир, Германия и др.

От съществено значение е и установеното ползотворно сътрудничество с представители на юридическата практика. Правно-историческият факултет участва в редица съвместни инициативи с Окръжен и Райнонен съд - Благоевград; Окръжна прокуратура - Благоевград; Районна прокуратура - Разлог; Районна прокуратура - Дупница; ОДМВР - Благоевград; Върховна касационна прокуратура; Върховен касационен съд; Национален институт на правосъдието; Висш съдебен съвет; софийските съдилища и прокуратури; Комисията за защита от дискриминация, Адвокатските колегии в София, Пловдив и Благоевград и др. Представители на изброените държавни институции в сферата на правосъдието са привлечени като преподаватели, а други са защитили докторската си степен в катедра „Гражданскоправни науки“.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 5:

- *Обучаващото звено разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиято квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания. Същевременно техният малък брой в твърде широката област на гражданскоправните науки, както и наличието само на един хабилитиран по МЧП преподавател, който е на първи ОТД в друго ВУ и липсата на нехабилитиран в областта на докторската програма преподавател, са в състояние да създадат затруднения за функционирането и устойчивостта на програмата, поради което е препоръчително да се назначи хабилитиран преподавател на първи ОТД в областта на акредитираната докторска програма;*
- *Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви в професионалната област, към която принадлежи акредитираната докторска програма;*
- *Академичният състав на обучаващото звено поддържа активна експертно-консултантска активност;*
- *Хабилитираният в областта на докторската програма преподавател, който е на първи ОТД във ВСУ, е декларирал участие в акредитацията на ЮЗУ, и има не само активна публикационна, но и експертна дейност;*
- *Предвид пропуските в библиографското описание на публикациите, е препоръчително да се осигури спазването на стандарт БДС ISO 690:2021*
- *Препоръчително е своевременно да се актуализира Академичната информационна система, особено за преподавателите, които участват в акредитацията на ЮЗУ.*

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

По 6.1.1.

Докторантите в докторската програма „Международно частно право“ ще имат възможност да ползват лекционни, семинарни и компютърни зали, университетска библиотека, спортна база, които съответстват на предписаните хигиенни и здравни изисквания. Всяка от аудиторните зали е оборудвана с необходимата съвременна апаратура за провеждане на учебния процес - мултимедиен проектор и екран, бяла дъска.

За учебни цели са осигурени 4 бр. преносими компютри, 15 бр. мултимедийни проектора, 3 CD плеъра, 2 DVD плеъра, 3 бр. записващи устройства (диктофони), 2 видеокамери, 2 фотоапарата. Правно-историческият факултет разполага с модерна информационна инфраструктура.

Обучаващите се в Правно-историческия факултет докторанти ползват самостоятелен кабинет в учебен корпус № 6 на ЮЗУ “Неофит Рилски”. Кабинетът разполага с 3 работни места, 2 персонални компютъра, принтерна и копирна техника, преносима мултимедийна техника, телефон. Компютрите в кабинета са свързани с *факултетската компютърна мрежа*, която се поддържа чрез Домейн-контролер, позволяващ пълна мобилност на работните места.

Докторантите имат постоянен достъп до служебните си документи чрез *лична парола и служебен акаунт*, както и до *правно-информационната система “Апис”*, която се обновява периодично, след всеки брой на Държавен вестник на РБ.

Всички преподаватели и докторанти притежават **служебна поща с парола**, достъпни чрез електронния сайт на Правно-историческия факултет, чрез която получават актуална информация за предстоящи катедрени заседания, научни форуми, експертни срещи, публични обсъждания и др. събития в рамките на университета.

От началото на 2017 година докторантите разполагат с безплатен достъп до база данни от EBSCO Publishing. Базата е достъпна от компютрите в университета на адрес: **search.ebscohost.com**.

По 6.1.2.

Докторантите в докторската програма по МЧП ще имат възможност да апробират своите творчески идеи и научни резултати, чрез участието си в разработването и реализирането на **вътрешноуниверситетски, национални и международни проекти**.

Докторанти от професионално направление 3.6. Право в Правно-историческия факултет са участвали в множество, разнообразни по тематика и практико-приложни резултати, научноизследователски проекти. Голяма част от проектните дейности включват творчески командировки и посещения в чуждестранни университети и академии, както и участия в национални и международни научни форуми.

Докторантите по Международно частно право ще имат възможност да реализират **академична мобилност и специализации в чуждестранни университети**, с които университетът поддържа ползотворни контакти и институционално сътрудничество.

По 6.1.3.

На докторантите е осигурен контролиран достъп до Университетската библиотека и читалня, в т.ч. условия за самостоятелна работа с наличния книжен фонд и персонални компютри, свързани с Интернет и университетските електронни ресурси.

Централната библиотека е разположена на 2 етаж и предоставя 150 работни места с 4 читални, Заемна служба, Библиографско-информационен отдел, Отдел „Комплектуване и обработка на литературата“. В помещенията ѝ са обособени няколко читални, в които са създадени условия за самостоятелна работа. Заемните и читалните са отворени за читатели шест дни в седмицата. През време на семестъра библиотеката е на 10-часов режим на работа (на смени), а в събота достъпът е в рамките на 6 часа. През изпитните сесии работното време може да бъде удължено със заповед на Ректора.

Университетската библиотека разполага с разнообразна научна и художествена литература, която е на свободно разположение на обучаващите се в процеса на тяхната подготовка. Ползването на литература от студентите се осъществява на базата на *Правилник на Университетската библиотека и Правила за обслужване на читателите*. Регистрацията на читателите се извършва в Централната библиотека, която разполага с **електронен каталог** и възможност за **свободен електронен достъп до научни и образователни списания**.

В Университетската библиотека **специализираната правна литература** наброява повече от 6000 тома, която периодично се допълва. Посредством изградената национална

библиотечна мрежа се осъществява пълнотекстов достъп до търсеното заглавие чрез междубиблиотечно и международно заемане. Услугата DDS (доставка на документи по електронен път) позволява поръчване и получаване на сканирани статии и части от книги. В резултат на установеното международно сътрудничество с водещи европейски научни звена, както и благодарение на контактите, създадени от академичния състав на факултета, постоянно постъпват дарения от чужда литература.

Всяка година Университетът отпуска средства за обновяване на библиотечния фонд с литература от Cambrige University Press, Dalloz, Edition Bruylant, Sweet and Maxweel.

На разположение на докторантите при разработването на дисертационните трудове е предоставена *специализирана правна периодика от 26 заглавия (български и чужди)*. Българска периодика: сп. „Юридически свят“, сп. „Правна мисъл“, сп. „Съвременно право“; сп. „Общество и право“; сп. „Административно правосъдие“; сп. „Норма“; „Европейски правен преглед“; сп. „Международни отношения“; сп. „Български законник“. Чужда периодика: сп. „Советник“; сп. „Правоведение“ - издание на Санкт-Петербургския държавен университет; сп. „Вестник Московского университета“ - Серия 11; Lex Russica, Московская Государственная юридическая академия; The Cambridge Law Journal. Cambridge University Press, For the Faculty of Law, University of Cambridge. Journal; European Business Organization Law (EBOR). Max Planck Institute, Hamburg. Journal; Leiden Journal of International Law. Leiden University. Journal; Netherlands Internatioanl Law Review. Free University of Amsterdam. Journal; International Journal of Cultural Property. George Washington University. Journal.

Като резултат от развитието на електронните информационни библиотечни ресурси, докторантите имат възможност да ползват виртуални и книжни материали. В този смисъл е осигурен **безплатен достъп до електронните бази данни** като С.Е.Е.О.Л., EbscoHost Academic Search, JSTOR, Russian Social Science & Humanities Journals Online, ScienceDirect, Scopus, ISI Web of Knowledge - Web of Science, CABI, Brillonline, Оксфорд Академик и др.

От съществено значение за образователния и научен процес е наличието на **Европейски документационен център (ЕДЦ)** в рамките на Правно-историческия факултет към ЮЗУ „Н.Рилски“, който е един от деветте европейски документационни центрове в страната и е част от мрежата за информиране на обществеността, известна под наименованието Europe Direct. ЕДЦ е създаден е през 2007 г. с основната цел да осигурява актуална информация относно европейските политики и правото на Европейския съюз. Европейският документационен център предлага безплатен достъп до изданията на Службата за официални публикации на ЕС и други материали на български, английски, френски и немски език, както и консултации, справки, електронен достъп до база данни (право на Европейския съюз, официален вестник на Европейския съюз, статистически данни, регистри на европейските институции др.). Европейският документационен център разполага със солидна база от данни относно практиката на Съда на Европейския съюз, периодични доклади и анализи на европейските институции и най-новите научни изследвания на авторитетни представители на правната доктрина. Възможността за ползване на официални документи и изследвания на чужд език спомага и за усъвършенстването на чуждоезиковата подготовка на докторанти, студенти и преподаватели. Ежегодно преподаватели от факултета участват в годишните срещи на информационните и документационните центрове от мрежата Europe Direct, организирани от Европейската комисия в Брюксел.

По 6.1.4.

Докторантите по МЧП ще имат възможност да публикуват научните си резултати - статии, студии, научни съобщения, в **специализираните научни издания на факултета**: ел. сп. „Право, Политика, Администрация“, ел. сп. „Международна политика“, ел. сп. „Scientific Research, ел. сп. „Проблеми на постмодерността“.

На редовните докторанти ежегодно се отпускат финансови средства в размер на 600,00 лв. /шестстотин лева/, които са разпределени по пера в *План-сметка за научноизследователска дейност на докторанта*. С решение на Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград на докторантите се предоставя и допълнителна *финансова*

подкрепа за публикации в международни научни издания, индексирани в авторитетните световни бази - SCOPUS и Web of Science.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 6:

- Висшето училище има подходящо финансиране за обучение и преподавателска дейност. ЮЗУ „Неофит Рилски” развива материално - техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено - творческата и спортна дейност;
- Правно-историческият факултет разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите, с представени подробни статистически данни и фактически описания на наличната материална база, осигуряваща обучението на докторантите;
- Осигурен е достъп на докторантите до съответни научни издания и бази данни;
- Стимулира се научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните научни резултати;
- Осигурени са надеждни и леснодостъпни ресурси за обучение и подпомагане на докторантите.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

По 7.1.1.

ЮЗУ „Неофит Рилски” има изградена организация по управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на обучаваните докторанти, като конкретни дейности в тази насока осъществяват: отдел „Академично и научно развитие”, отдел „Оценяване и поддържане на качеството”, център „Кариерно развитие” и център „Алумни”.

Отдел „Академично и научно развитие“ осъществява административното обслужване на докторантите през целия период на обучение като организира, проверява, контролира и съхранява цялостната документация, свързана с докторантурите. Отделът организира и контролира законосъобразното издаване на дипломи за присъждане на ОНС "Доктор", отговаря за информационното и техническо обслужване на докторантите чрез поддържане на актуализирана информация на сайта на университета. Съвместно с библиотеката на ЮЗУ "Неофит Рилски" организира архив, в който се съхраняват екземпляри от защитените дисертационни трудове.

Отдел „Оценяване и поддържане на качеството” в ЮЗУ „Неофит Рилски” организира и поддържа системата за управление на качеството. В Правно-историческия факултет се провежда периодична самооценка на преподавателите, като през 2018 г. в съответствие с *Работна инструкция - РИ 1-07-05 „Изисквания при оценяване на преподавателите по отношение постигнатото от тях качество на обучение“* са разработени специално *Карта за самооценка за постигнато качество на обучението на преподавател* и *Оценъчна карта за постигнато качество на обучението на преподавател*.

Докторантите ползват и услугите на *Центъра за кариерно развитие* към ЮЗУ „Неофит Рилски”, който може да им съдейства при установяването на контакти с евентуални работодатели в обществения и частния сектор след завършване на докторантурата, както и при намиране на стажантски позиции по време на обучението. Кариерният център успешно си взаимодейства с клуб „Алумни”, който представлява организация с нестопанска цел на студенти, специализанти и докторанти, завършили ЮЗУ "Неофит Рилски".

По 7.1.2.

За повишаване качеството на образователния процес съществено значение има оценката на докторантите, обучавани се в Правно-историческия факултет. Отдел „Оценяване и поддържане на качеството” в ЮЗУ „Неофит Рилски” публикува на интернет-

страницата на университета цялата документация, свързана с управление на качеството на обучение.

Качеството на обучение на докторантите, както и потребностите от промяна в тази насока, се проследяват чрез *анкетно проучване на степента на удовлетвореност от обучението*, което се осъществява от „Оценяване и поддържане на качеството“. За събиране и анализ на становищата на докторантите относно предлаганото докторантско обучение по аналогия се прилагат *Правилата за анкетните проучвания със студенти*, както и специално разработен от отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ *Оперативен документ ОД 1-05-11 „Въпросник за докторанти“*.

Оценката на качеството на обучение се формира по шестобалната система като резултатите се оповестяват публично на интернет-страницата на университета. Катедреният съвет на обучаващото звено регулярно обсъжда резултатите от оценяването и отправените препоръки за подобряване процеса на обучение от страна на докторантите. В периода 2015-2020 г. не са отчетени съществени празноти и недостатъци в докторантското обучение.

За подобряване качеството на обучението по акредитираните докторски програми в Правно-историческия факултет специално е разработена и *Анкетна карта за работодатели*, отчитаща удовлетвореността им от подготовката на защитилите във факултета докторанти, намерили професионална реализация в ръководените от тях институции и организации.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 7:

- *ЮЗУ "Неофит рилски" и съответно отговорните звена демонстрират, че събират, анализират и използват информацията, свързана с ефективното управление на програмите и другите дейности. Университетът има добре изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите;*
- *Висшето училище събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни.*

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

По 8.1.1.

Югозападният университет и Правно - историческият факултет предоставят възможности за публикуване и разпространение на информация, свързана с докторските програми. Те биха били приложими и за предлаганата докторска програма „Международно частно право“. *Информацията, относима към целия процес на обучението на докторанти, се публикува на официалната интернет страница на Университета.*

На интернет страницата на Университета се публикува информацията и за специализираните научни форуми.

Към Югозападния университет е създадено Университетско издателство „Неофит Рилски“, което осъществява дейности по подготовката, отпечатването и разпространението на учебни, научни, рекламни и други материали и осигурява методическа, редакторска и друга специализирана помощ. Сред дейностите му са издаването на учебници, учебни помагала, отпечатване на дисертации, автореферати, монографии, сборници с доклади от университетски научни конференции, годишници, алманаси, правилници на университета, статии, научни списания и др. Университетското издателство си сътрудничи с редица издателства с цел разпространението на правна литература.

Периодично се организират актуални научни събития като конференции, дискусии, научни сесии, семинари, публични лекции, на които участие могат да вземат както преподаватели, така и докторанти.

По 8.1.2.

Към ЮЗУ е създаден отдел „Международни и образователни програми и сътрудничество”, който се занимава с дейности, имащи международен характер. Сключването на договорите за сътрудничество се извършва на институционално и факултетно ниво.

На интернет страницата на университета е публикувана подробна информация за възможностите за международна мобилност. Освен по програмите „Еразъм +” и „Фулбрайт“... Университетът осигурява възможност за обмен на докторанти и преподаватели и чрез договорите за международно сътрудничество с други висши училища в чужбина и страната.

По 8.1.3.

Преподаватели и докторанти от Правно-историческия факултет ежегодно организират и участват в конференции и различни форуми. Ежегодно вземат участие в международните конференции под наслов: „Обучение, базирано на знания”, организирани от Академия на сухопътните войски „Николае Балческу” в гр. Сибиу, Румъния. В конференциите традиционно взимат участие представители на изследователски центрове и институции на висшето образование в България, Румъния, Чехия, Словакия, Полша, Унгария и Съединените американски щати.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 8:

- *ЮЗУ и Правно-историческият факултет осигуряват процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията в областта на докторската програма;*
- *Докторантите по Международно частно право ще имат възможност за представяне на резултатите от изследванията си пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина;*
- *Програмите за мобилност на докторантите, както и всички документи, свързани с програмата на обучение на докторантите по Международно частно право са публични и достъпни на интернет страницата на Университета.*

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии

По 9.1.1.

В Югозападния университет и в Правно-историческия факултет има установени процедури за периодичен мониторинг. Факултетът е разработил и прилага вътрешни правила за развитие на академичния състав. Периодичният преглед има за цел своевременно обновяване на докторската програма, съобразно еволюцията на научните знания, академичните изследвания, развитието на технологиите и измененията в законодателството.

Редовен мониторинг в тази насока осъществява и университетският отдел „Оценяване и поддържане на качеството”. Наблюдението, контролът и оценката на състоянието на документацията, уреждаща обучението в докторските програми, се извършва съобразно изградената вътрешно-университетска система за управление на качеството на обучение.

По 9.1.2.

Академичният съвет на университета е утвърдил Наръчник по качеството, който урежда цялостната политика по качеството, свързана с процедурите за развитие и ефективност по докторските програми. С цел подобряване ефективността на обучението, ежегодно се извършват вътрешни одити, които се провеждат от комисия, състояща се от преподаватели. Основните дейности на комисията са свързани с проверка и анализ на

наличната учебна и делова документация, както и проверка относно правилното и точно изпълнение на дейностите по обучение в първичното звено. Изготвя се оценка за съответствие с приетите университетски стандарти и изисквания на университетската система за оценяване и поддържане на качеството.

Основната идея на докторската програма по Международно частно право е чрез съвременни научни, изследователски и педагогически методи да бъде направена добра подготовка на кадри с научен потенциал, способни да генерират нови научно-приложни идеи и да защитават оригинални научни тези, които да допринасят за по-нататъшното развитие на международноправната наука.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 9:

- *Югозападният университет, съответно ПИФ, имат нормативно заложені процедури за анализиране, периодично одитиране и осъвременяване на документацията, свързана с докторската програма по Международно частно право;*
- *Университетът осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторската програма.*

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

По 10.1.1.

Обучението по образователната и научна степен „Доктор” в докторската програма по „Международно частно право” в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски” периодично ще преминава през проверки за съответствие на обучението с нормативната база и Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование /ESG/.

Всички докторски програми в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ са акредитирани за петгодишен период, като формулираните от Акредитационния съвет към НАОА препоръки към обучението на докторантите са реално изпълними в краткосрочен план.

През 2017 г. успешно са акредитирани шест нови докторски програми в професионално направление 3.6. Право през 2017 г. - Теория на държавата и правото, Политически и правни учения, Конституционно право, Право на ЕС, Римско право, Застрахователно право и Нотариално право.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 10:

- *Югозападният университет „Неофит Рилски“ редовно преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми;*
- *Налице са официално приети документи на ВУ, свързани с подготовка на докторанти;*
- *Изготвен е Доклад-самооценка за акредитация на докторската програма;*
- *Липсват достатъчно данни за докторски програми, които са претърпели промяна в резултат на препоръките от външни оценки.*

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана приема, че може да се даде програмна акредитация на докторска програма „Международно частно право“ от професионално направление 3.6. „Право“ в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

В резултат на анализа на резултатите от проверката, може да се очертаят следните силни и слаби страни на обучението в ДП „Международно частно право“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“:

Силни страни	Слаби страни
<p>ЮЗУ има традиция и потенциал за привличане на докторанти, вкл. от други държави</p> <p>ЮЗУ е единственото висше училище в Югозападна България, в което се провежда обучение по акредитираната докторска програма</p> <p>ЮЗУ има добро сътрудничество с потребителите на кадри в целия район на Югозападна България</p> <p>Наличието на хабилитиран преподавател с квалификация в областта на докторската програма, който не навършва пенсионна възраст в следващия акредитационен период</p> <p>ЮЗУ гарантира публикуването на информация за обществеността в пълнота, за което осигурява и необходимата устойчивост</p>	<p>Обучаващото звено разполага твърде малък брой хабилитирани лица на първи ОТД под пенсионна възраст (двама), което с оглед твърде широкия спектър на обхванатите учебни дисциплини и съотв. научни специалности, създава рискове от затруднения в обучението</p> <p>Единственият хабилитиран преподавател в областта на докторската програма е на първи ОТД в друго висше училище</p> <p>Липсата на обучение по методика и методология и правните изследвания е в състояние да затрудни своевременното усвояване от докторантите на необходимите им за провеждане на научните изследвания умения</p> <p>Неспазването на стандарт БДС ISO 690:2021 създава затруднения за възможността за откриване и запознаване с научните постижения на преподавателите (поради липсата на необходимото библиографско описание на техните публикации), както и с цитираните от тях трудове</p>
Възможности	Заплахи
<p>Привличане на докторанти от множество структури в Югозападна България</p> <p>Привличане на докторанти от други държави, предвид близостта до границите на съседни държави</p> <p>Създаване на съвместни програми с други висши училища</p>	<p>Липсата на нехабилитиран в областта на докторската програма преподавател, наред с установеното наличие само един хабилитиран, който е на първи ОТД в друго ВУ, крие рискове за устойчивостта и жизнеспособността на програмата</p>

С оглед на направените констатации, могат да бъдат отправени следните ПРЕПОРЪКИ:

1. Да се осигури устойчиво проучване на степента на заинтересованост на работодателите. Срок: постоянен;
2. Да се включи в общия учебен план обучение по методика и методология и правните изследвания. Срок: 31.12.2023 г.;
3. Да се осигури спазването на стандарт БДС ISO 690:2021. Срок: 31.12.2023 г.;
4. Да се осигури своевременно актуализиране на данните в Академичната информационна система, особено за преподавателите, които участват в акредитацията на ЮЗУ. Срок: 31.12.2023 г.

Председател на ПКСПНСО:

доц. д-р Екатерина Салкова